

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL NERIES REGIONINIO PARKO TVARKYMO PLANO PATVIRTINIMO**

2016 m. rugpjūčio 5 d. Nr. D1-545
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ 1.31 papunkčiu:

1. T v i r t i n u Neries regioninio parko tvarkymo planą (pridedama).
2. P a v e d u Neries regioninio parko direkcijai pagal kompetenciją organizuoti Neries regioninio parko tvarkymo plano įgyvendinimą.
3. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymą Nr. D1-368 „Dėl Neries regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“.
4. N u s t a t a u, kad Neries regioninio parko tvarkymo plano originalas saugomas Valstybinėje saugomų teritorijų tarnyboje prie Aplinkos ministerijos.

Aplinkos ministras

Kęstutis Trečiokas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2016 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. D1-545

NERIES REGIONINIO PARKO TVARKYMO PLANO AIŠKINAMOJO RAŠTO PAGRINDINIAI TEIGINIAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neries regioninio parko (toliau – regioninio parko) tvarkymo plano (toliau – Tvarkymo planas) sprendinius sudaro tekstinė dalis (aiškinamojo rašto pagrindiniai teiginiai) bei grafinė dalis (Tvarkymo plano brėžinys).

2. Tvarkymo plano tikslai yra šie:

- 2.1. nustatyti teritorijos tvarkymo principus, suformuoti kraštovaizdžio tvarkymo zonas;
- 2.2. numatyti kraštovaizdžio tvarkymo zonų reglamentus;
- 2.3. nustatyti gamtos ir kultūros paveldo apsaugos kryptis ir priemones;
- 2.4. nustatyti rekreacinio naudojimo plėtros kryptis ir priemones;
- 2.5. numatyti pažintiniam turizmui reikalingą infrastruktūrą;
- 2.6. nustatyti gyvenamųjų vietovių ir infrastruktūros vystymo kryptis.

3. Vietovėms, atitinkančioms gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, taikomas Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“, nustatytas veiklos reglamentavimas.

II SKYRIUS TERITORIJOS TVARKOMASIS ZONAVIMAS

4. Tvarkymo plane pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų patvirtinimo“ patvirtintus Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus nustatomos šios kraštovaizdžio tvarkymo zonos:

4.1. konservacinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos:

4.1.1. rezervatinių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – reguliuojamos apsaugos (KMr) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.1.2. gamtos ir kultūros paveldo objektų teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – reguliuojamos apsaugos (KOr) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.2. miškų ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos:

4.2.1. ekosistemų apsaugos miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – išsaugančio ūkininkavimo miškų (MEk), išsaugančio ūkininkavimo miškų genetiniuose draustiniuose (MEk1) ir atkuriančio ūkininkavimo miškų (MEr) kraštovaizdžio tvarkymo zona, pelkes išsaugančio ūkininkavimo (PEk) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.2.2. rekreacinių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyvaus pritaikymo (miško parkų) (MRe) ir intensyvaus pritaikymo (poilsio parkų (MRi)) kraštovaizdžio tvarkymo zonos;

4.2.3. apsauginių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – bendrojo apsauginio ūkininkavimo (MAB) ir specializuoto apsauginio ūkininkavimo (MAs) kraštovaizdžio tvarkymo zonos;

4.3. žemės ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos:

4.3.1. ekosistemas saugančių agrarinių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekosistemas išsaugančio ūkininkavimo (ŽEk) ir ekosistemas atkuriančio ūkininkavimo (ŽEr) kraštovaizdžio tvarkymo zonos;

4.3.2. rekreacinių agrarinių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyvaus pritaikymo (ŽRe) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.3.3. apsauginių agrarinių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – bendrojo apsauginio ūkininkavimo (ŽAb) ir specializuoto apsauginio ūkininkavimo (ŽAs) kraštovaizdžio tvarkymo zonos;

4.4. kitos paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos:

4.4.1. kultūros paveldo požiūriu vertingų miestų, miestelių, kaimų ir jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – kraštovaizdžio atnaujinamojo (GEr) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.4.2. rekreacinių miestų, miestelių, kaimų ir jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyvaus tvarkymo (GRe) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.4.3. apsauginių teritorijų miestų, miestelių, kaimų ir jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – sugriežtinto vizualinio reguliavimo (GAi) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.4.4. rekreacinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos: subnatūralios (neurbanizuojamos) rekreacinės aplinkos (NRn) ir urbanizuotos rekreacinės aplinkos (NRu) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.4.5. pramoninės–komunalinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyviai technogenizuotos aplinkos pramoninių–komunalinių sklypų (NFn) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.4.6. komunikacinės – inžinerinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyviai technogenizuotos aplinkos (NTn) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.5. vandens ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos:

4.5.1. ekosistemas saugančių vandenų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – išskiriamos išsaugančio (VEk) ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.5.2. rekreacinių vandenų grupėje – ekstensyvaus rekreacinio pritaikymo (VRe) kraštovaizdžio tvarkymo zona;

4.5.3. bendro naudojimo (bendrosios apsaugos) vandenų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyvaus apsauginio ūkininkavimo (VAe) kraštovaizdžio tvarkymo zona.

III SKYRIUS

GAMTOS APSAUGOS KRYPTYS IR PRIEMONĖS

5. Regioninio parko gamtos apsaugos kryptys yra šios:

5.1. išsaugoti ir formuoti estetiškai vertingus kraštovaizdžius;

5.2. užtikrinti Neries kilpų gamtinės ekosistemos stabilumo išsaugojimą, stiprinant gamtinio karkaso ekologinį potencialą, mažinant antropogeninį poveikį ir didinant ekosistemų natūralumą;

5.3. išsaugoti biologinę įvairovę, gamtinius kompleksus ir objektus;

5.4. atkurti pažeistus gamtos objektus ir kompleksus;

5.5. išsaugant kraštovaizdžio mozaikiškumą, nedidinti regioninio parko miškingumo dirbamoje žemėje.

6. Didžioji regioninio parko dalis yra Lietuvos gamtinio karkaso – Neries slėnio migracinio koridoriaus, regioninės reikšmės vidinio geoekologinio stabilizavimo arealų zonoje. Siekiant užtikrinti gamtinės ekosistemos stabilumą bei stiprinti gamtinio karkaso ekologinį potencialą, būtina mažinti vietinę taršą, įrengiant nuotekų valymo įrenginius, skatinant rūšiuoti atliekas, ekologiškai ūkininkauti.

7. Siekiant išsaugoti ir didinti biologinę įvairovę, būtina:

7.1. atlikti biologinės įvairovės tyrimus ir detalų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, rūšių (įskaitant paukščius) radaviečių kartografavimą, buveinių apsaugai svarbių teritorijų būklės įvertinimą visame regioniniame parke;

7.2. vykdyti retų ir nykstančių rūšių būklės monitoringą;

7.3. remti veiklą, skatinančią bendrąjį kraštovaizdžio ekologinį stabilumą: skatinti ekologinį ūkininkavimą, natūralių pievų palaikymą ir atkūrimą;

7.4. užtikrinti pievų ekosistemų ir retų augalų išsaugojimą;

7.5. ūkininkaujant regioninio parko miškuose rekomenduojama nenaudoti pesticidų, palaikyti natūraliam miškui būdingą medynų rūšinę sudėtį atkuriant mišką, formuoti natūraliam miškui artimos rūšinės sudėties mišrius medynus, pirmenybę teikiant savaiminiam atžėlimui; želdymui naudoti tik vietinės kilmės medžių rūšių sodinukus;

7.6. Panerių miško I pušies genetinio draustinio ir II pušies genetinio medyno (MEk1) tvarkymas ir veikla juose vykdoma vadovaujantis Augalų (miško) genetinių draustinių nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. liepos 7 d. įsakymu nr. D1-374 „Dėl augalų (miško) genetinių draustinių nuostatų patvirtinimo“.

8. Siekiant atkurti ūkinės veiklos pažeistus ar sunaikintus gamtinio kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, numatoma:

8.1. atkurti išartas ar užželiančias mišku sauspieves ir tikrųjų mezofitų pievas bei užtikrinti tolesnį ekstensyvų jų naudojimą;

8.2. atkurti pažeistus gamtinio kraštovaizdžio kompleksus ir objektus, baigus eksploatacijos darbus Verkšionių ir Paaliosės karjeruose;

8.3. stiprinti Čekonės, Saidės, Bražuolės, Dūkštos ir Aliosės hidrografinių kompleksų apsaugą.

9. Numatomos šios kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo priemonės:

9.1. sutvarkyti ir parengti lankymui gamtinio kraštovaizdžio kompleksus ir gamtinius objektus bei jų aplinką;

9.2. nuolat prižiūrėti, papildyti ir atnaujinti informacinius ženklus prie lankomų gamtinio kraštovaizdžio kompleksų bei objektų, vaizdingiausių kraštovaizdžio vietovių;

9.3. kraštovaizdžio formavimo kirtimais formuoti apžvelgiamas erdves Neries pakrantėse ties lankomais objektais.

10. Saugomos šios buveinių apsaugai svarbios teritorijos:

10.1. Dūkštų ažuolynas ir Dūkštos upelio slėnis (LTVIN 0007), ypač siekiant išlaikyti teritorijoje randamas gyvūnų rūšis: niūriaspalvį auksavabalį (*Osmoderma eremita*), europinį plačiaausį (*Barbastella barbastellus*), ovaliąją geldutę (*Unio crassus*), pleištinę skėtę (*Ophiogomphus cecilia*), purpurinį plokščiaavabalį (*Cucujus cinnaberinus*) bei Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines: 6450 Aliuvines pievas, 6510 Šienaujamas mezofitų pievas, 6210 Stepinės pievas, 9020 Plačialapių ir mišrius miškus, 9180 Griovų ir šlaitų miškus ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę;

10.2. Bražuolės upė ir jos slėnis (LTTRA0009), ypač siekiant išlaikyti teritorijoje randamą paprastąjį kūjagalvį (*Cottus gobio*), Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės: 3260 Upių sraunumos su kurklių bendrijomis, 7220 Šaltiniai su besiformuojančiais tufais, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos;

10.3. Sviliškių kaimo apylinkėse (LTVIN0023) – Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 6210 Stepinės pievos, 6450 Aliuvinės pievos, 6270 Rūšių gausios ganyklos ir ganomos pievos, 9010 Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9180 Griovių ir šlaitų miškai, 91EO Aliuviniai miškai, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 7230 Šarmingos žemapelkės;

10.4. Panerių miške (LTELE0001) Europos Bendrijos svarbos natūrali buveinė 9010 Vakarų taiga;

10.5. Grabijolų miške (LTELE0003) Europos Bendrijos svarbos natūrali buveinė: 9010 Vakarų taiga, 9180 Griovių ir šlaitų miškai;

10.6. Neries upė (LTVIN0009), ypač siekiant išlaikyti teritorijoje randamas gyvūnų rūšis: Baltijos lašišą (*Salmo salar*), kartuolę (*Rhodeus sericeus*), paprastąjį kirtiklį (*Cobitis taenia*), paprastąjį kūjagalvį (*Cottus gobio*), pleištinę skėtę (*Ophiogomphus cecilia*), salatį (*Aspius aspius*), ūdrą (*Lutra lutra*), upinę nęgę (*Lampetra fluviatilis*), Europos Bendrijos svarbos natūrali buveinė 3260 *Upių sraunumos su kurklių bendrijomis*;

10.7. Vepriškių ežerėliai (LTTRA0025): 3140 *Ežerai su menturdumblių bendrijomis* 7210 *Žemapelkės su šakotąja ratainyte* Šakotoji ratainytė (*Cladium mariscus*);

10.8. Zabarijos kalvų pietinis šlaitas – Europos Bendrijos svarbos natūrali buveinė 6210 *stepinės pievos*.

11. Į hidrogeologinių gamtos paveldo objektų sąrašą siūloma įtraukti Rastinėnų šaltinį (LKS94 564333, 60711114) ir Rokiškių šaltinį, vadinamą Pirmųjų Raveliukų šaltiniu (LKS94 556082, 6080584). Į hidrografinių gamtos paveldo objektų sąrašą siūloma įtraukti Saidės ir Druskinės rėvas.

IV SKYRIUS KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS KRYPTYS IR PRIEMONĖS

12. Regioninio parko kultūros paveldo vertybių apsaugos kryptys yra šios:

12.1. išsaugoti kultūros paveldo vertybes vietoje, ypač kreipiant dėmesį į kultūros vertybių ryšio su gamtine aplinka išlaikymą, išsaugoti nepakitusių vertingus gamtinio kultūrinio kraštovaizdžio kompleksus;

12.2. išlaikyti ir puoselėti gyvenviečių (kaimų) erdvinę struktūrą, tradicinę architektūrą, ypač Šilėnų etnokultūriniam draustinyje ir Grabijolų kaime;

12.3. puoselėti Vilniaus krašto etnokultūros tradicijas, senuosius amatus ir verslus, saugoti vietovardžius ir vandenvardžius;

12.4. propaguoti baltiškosios istorijos archetipų ir tradicijų gaišinimą;

12.5. organizuoti pažeistų kultūros paveldo objektų tiriamuosius darbus bei jų tvarkymo projektų parengimą.

13. Pagrindinės kultūros paveldo vertybių apsaugos priemonės yra šios:

13.1. teikti pasiūlymus dėl šiuo metu specialaus apsaugos statuso neturinčių nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių bei objektų, turinčių kultūrinės vertės požymių, įtraukimo į kultūros vertybių registrą;

13.2. tęsti regioninio parko kultūros paveldo tyrimus ir vykdyti pastovų kultūros paveldo būklės stebėjimą (monitoringą);

13.3. tvarkyti piliakalnių bei pilkapių aplinką, formuojant atviras ir pusiau atviras erdves;

13.4. tęsti kultūros paveldo objektų pritaikymą lankymui, sutvarkant aplinką, įrengiant lankymui ir eksponavimui būtiną infrastruktūrą (priėjimus, privažiavimus, automobilių stovėjimo aikštes, atokvėpio vietas, informacinius stendus), formuojant želdinius, atveriant kultūros paveldo objektus ar regionius kraštovaizdžio kirtimais.

14. Regioniniame parke esančių kultūros paveldo objektų konkretūs paveldosaugos reikalavimai, atgaivinimo, atkūrimo priemonės tvarkyba ir veikla juose, įvertinus jų vertingąsias savybes, įrašytas pase, ir saugomo objekto apsaugos tikslus, nustatoma vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu.

15. Archeologinio paveldo tvarkybos ir pritaikymo darbai bei žemės darbai kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir vietovėse planuojami ir vykdomi Paveldo tvarkybos reglamento PTR2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ nustatytais atvejais ir tvarka atlikus privalomus archeologinius tyrimus.

16. Saugomų vietovių – kultūrinių draustinių apsauga, tvarkyba ir naudojimas nustatomi vadovaujantis kultūrinių draustinių nuostatais, apsaugos reglamentais bei nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, kurie rengiami vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nuostatomis ir reikalavimais, nustatytais Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo

taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. IV – 261/D1-322.

17. Architektūrinės vertybės tvarkomos konservavimo, restauravimo ir restauravimo – atkūrimo būdais, kurie nustatomi pagal patvirtintus reglamentus ir detalizuojami konkrečiuose projektuose. Statinių kompleksų apsaugai ypač svarbus tinkamas jų pritaikymas ir panaudojimas nūdienos poreikiams, nes tik tuo atveju galimos konkrečios investicijos ir pastatų bei teritorijos tvarkymas.

18. Vienas svarbiausių uždavinių vystant kultūros paveldo apsaugą – kultūrinę vertę atitinkančio apsaugos statuso suteikimas. Siūloma iširti ir, nustatčius vertingąsias savybes, siūlyti įrašyti į Kultūros vertybių registrą šiuos objektus:

18.1. mitologinius akmenis: Elka, Aliejininkas, Gaidelis, Tilvikas, Grabijolų Trys broliai, Grabijolų Užkeiktų vestuvių akmenys, Bobų akmuo, Valų Prakeiktų vestuvių akmenys, Akmuo su Marijos pėda, Dvyklas, Bulius, Šventas, Povilėlis;

18.2. archeologinę ir istorinę vertę turinčią Padvarių vietovę, vadinama Koplyčios kalnu;

18.3. istorinę ir architektūrinę vertę turinčią Dūkštų Šv. Onos bažnyčią.

V SKYRIUS REKREACINĖS PLĖTROS KRYPTYS IR PRIEMONĖS

19. Rekreatinis naudojimas vystomas laikantis šių nuostatų:

19.1. poilsiaavimas ir rekreacinė infrastruktūra sutelkiama rekreacinio funkcinio prioriteto zonoje;

19.2. rekreaciniai pastatai ir kompleksai gali būti statomi urbanizuojamos rekreacinės aplinkos (NRu) kraštovaizdžio tvarkymo zonoje;

19.3. automobilių stovėjimo aikštelės, atokvėpio vietos, poilsiavietės, apžvalgos aikštelės esant poreikiui gali būti įrengiamos prie pažintinio turizmo trasų ir takų bei lankomų objektų Tvarkymo plane nenumatytose vietose.

20. Regioninio parko rekreacinio naudojimo plėtros kryptys yra šios:

20.1. plėtoti pažintinį turizmą, sudarant sąlygas lankyti visus (taip pat ir esančius privačiose valdose) vertingus gamtos ir kultūros paveldo objektus bei kompleksus, organizuoti jų tvarkymą (esant reikalui – atkūrimą) ir pritaikymą lankymui. Vystyti pažintinio turizmo sistemą, projektuojant ir įrengiant pažintinio turizmo trasas bei mokomuosius takus;

20.2. išsaugoti, atkurti ir gausinti regioninio parko rekreacinius išteklius, reguliuoti ir organizuoti jų naudojimą bei tvarkymą (rekreaciniai ištekliai turi būti naudojami taip, kad neblogėtų jų kokybė), prioritetą teikiant tradiciniams, su etnokultūra susijusiems rekreacinių išteklių naudojimo būdams;

20.3. vietos gyventojus skatinti puoselėti etnokultūrą, tradicinę kaimo gyvenseną, teikti rekreacines paslaugas: nuomoti patalpas, įrangą, teikti apgyvendinimo ir maitinimo paslaugas regioninio parko lankytojams;

20.4. vystyti vandens turizmą, įrengiant vandens turizmo trasą Nerimi iki Kernavės bei Dūkšta pavasarinio potvynio metu.

21. Pažintinis turizmas vystomas pritaikant lankymui gamtos ir kultūros paveldo vertybes; projektuojant ir įrengiant naujas bei naudojant esamas pažintinio turizmo trasas, maršrutus, jais aprėpiant pačias įdomiausias ir vertingiausias regioninio parko vietas ir objektus, prižiūrint ir nuolat atnaujinant lauko informacinę sistemą.

22. Skirtingų galimybių ir interesų lankytojų poreikiams patenkinti numatomi įvairaus pobūdžio (automobilių, dviračių, pėsčiųjų, vandens) ir ilgio turizmo maršrutai. Daugumai jų numatytos trumpinančiosios ir jungiančiosios žiedinės atkarpos, sudarančios galimybę pasirinkti įvairias dviračių, pėsčiųjų ir autoturizmo maršrutų kombinacijas.

23. Susisiekimui tarp Neries upės krantų numatytos perkėlų valtimis vietos ties Grabijolų, Verkšionių ir Pugainių kaimais bei pėsčiųjų tiltas ties Karmazinais.

24. Siekiant lankytojams sudaryti galimybę pažinti abu Dūkštos upelio krantus, numatytas pėsčiųjų tiltas per Dūkštos upelį.

25. Siekiant vystyti poilsivimą regioniniame parke, numatyta:

25.1. plėtoti regioninio parko rekreacinę infrastruktūrą: įrengti naujas ir tvarkyti esamas poilsivietes, stovyklavietes, atokvėpio vietas, regyklas;

25.2. inicijuoti poilsio infrastruktūros įrengimą rekreacinėje teritorijoje Verkšionių miške;

25.3. atnaujinti ir plėsti rekreacinių paslaugų teikimą buvusiam poilsio komplekse (Aušveitos) Saidės kaime;

25.4. atstatyti ir pritaikyti rekreacijos reikmėms Bradeliškių vandens malūną.

VI SKYRIUS

GYVENAMŪJŲ VIETŲ IR INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS KRYPTYS

26. Regioninio parko teritorijoje palaikomas istoriškai susiformavęs užstatymas, urbanistinių ir architektūrinių jo elementų vertės požymių, tradicinės architektūros formų ir mastelio išsaugojimas.

27. Urbanistinė politika grindžiama gyvenviečių tvarkymo diferencijavimu pagal jų reglamento tipą:

27.1. Šilėnų, Grabijolų, Bradeliškių, Paaliosės kaimų, išsaugojusių kultūros paveldo požūriu vertingą istoriškai susiklosčiusią gatvinę režinę struktūrą, tvarkymas grindžiamas konservaciniu prioritetu ir taikomas atnaujinamojo tvarkymo (GEr) reglamentas;

27.2. gyvenamųjų vietovių plėtra ir esamo užstatymo sutankinimas numatytas Buivydu, Bielazariškių, Panerių ir Zabarijos kaimuose;

27.3. esamo užstatymo sutankinimas galimas gyvenamosios ir visuomeninės paskirties žemės ekstensyvaus rekreacinio tvarkymo (GRe) ir sugriežtinto vizualinio reguliavimo (GAi) kraštovaizdžio tvarkymo zonose, laikantis saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų bei regioninio parko apsaugos reglamento reikalavimų;

27.4. gyvenamieji namai ir jų priklausiniai gali būti statomi esamose ir buvusiose sodybose, kai yra išlikę buvusių statinių ir (ar) sodų liekanų arba kai sodybos yra pažymėtos vietovės ar kituose planuose, taip pat nustatant juridinį faktą.

28. Gyvenamojo prioriteto funkcinėse zonose, gyvenamosios paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonose, privačiose sodybose, laikantis statybos normų, draustinių nuostatų reikalavimų ir kraštovaizdžio architektūros principų, gali būti įrengiami inžineriniai tinklai ir kitokia techninė infrastruktūra. Regioninio parko gyvenamosiose vietovėse skatinama įrengti šiuolaikinį technologijos lygį atitinkančius inžinerinius tinklus: skatinamas gyvenamųjų vietovių kelių, gatvių bei aikščių dangos gerinimas, prioritetas teikiamas inžinerinei įrangai, kuo mažiau keičiančiai būdingą gyvenamųjų vietovių vaizdą bei susidariusį kraštovaizdžio pobūdį. Šie darbai vykdomi pagal atitinkamus specialiuosius, detaliuosius planus ir techninius projektus.

29. Regioninio parko draustiniuose, ekologinės apsaugos, ūkinėse ir rekreacinio funkcinio prioriteto zonose esančios vienkieminės ir pavienės atstatytos buvusios sodybos, nepatenkančios į gyvenamosios ir visuomeninės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonas, tvarkomos pagal sugriežtinto vizualinio reguliavimo (GAi) kraštovaizdžio tvarkymo reglamentą.

30. Rekonstruojant esamas ir rengiant naujas žemos įtampos elektros perdavimo linijas, rekomenduojama jas tiesti požeminiais kabeliais.

31. Regioniniame parke esantys krašto ir rajoniniai keliai tvarkomi pagal Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo, Kelių priežiūros tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 155, ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių valstybinės reikšmės kelių priežiūrą, reikalavimus.

VII SKYRIUS

REGIONINIO PARKO BUFERINĖS APSAUGOS ZONOS REGLAMENTAS

32. Regioninio parko buferinės apsaugos zonos tikslas – užtikrinti regioninio parko ekologinės sistemos stabilumą, nedidinti vizualinės (regimosios) kraštovaizdžio taršos, išvengti neigiamo ūkinės veiklos poveikio aplinkai, ypač hidrologiniu, hidrogeologiniu požiūriais.

33. Buferinės apsaugos zonoje:

33.1. skatinamas ekologinis ūkininkavimas;

33.2. vietos inžineriniams statiniams statyti parenkamos nustačius mažiausią jų vizualinį poveikį aplinkai;

33.3. draudžiama statyti naujus kenksmingų atliekų saugojimo, rūšiavimo bei perdirbimo ir pramoninės paskirties pastatus bei gamybinius ir garažų kompleksus, statyti požeminius filtravimo įrenginius, kenksmingų atliekų saugojimo ir perdirbimo įmones, galinčias turėti neigiamą įtaką požeminiams vandenims.
